

This Question Paper consists of 25 questions and 12 printed pages.

ह्या प्रश्नपत्रिकेत एकूण 25 प्रश्न आणि 12 छपील पाने आहेत.

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

अनुक्रमांक

Code No. 60/S/A/M
कोड नं.

Set - **A**

ACCOUNTANCY

(लेखाकर्म)

(224-M)

Day and Date of Examination

(परीक्षेचा दिवस आणि तारीख)

_____

Signature of Invigilators

1.

_____

(निरीक्षकाची सही)

2.

_____

General Instructions :

- 1 Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.
- 2 Please check the Question Paper to verify that the total pages and the total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.
- 3 For the objective type of questions, you have to choose any **one** of the four alternatives given in the question i.e. (A), (B), (C) or (D) and indicate your correct answer in the Answer-Book given to you.
- 4 All the questions including objective type questions are to be answered within the allotted time and no separate time limit is fixed for answering objective type questions.
- 5 Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.
- 6 Write your Question Paper code No. **60/S/A/M-A** on the Answer-Book.
- 7 The Question Paper is bilingual. In case of doubt, the English version should be considered as authentic.

सामान्य सूचना :

- 1** परीक्षार्थीनी प्रश्नपत्रिकेच्या प्रथम पृष्ठावर आपला अनुक्रमांक लिहावा.
- 2** कृपया प्रश्न-पत्र तपासून पहा. एकूण पृष्ठांची संख्या छापलेली आहे तेवढेच प्रश्न क्रमाने आहेत का ते पहा.
- 3** बहुपर्यायी प्रश्नांचे उत्तर लिहिताना दिलेल्या पर्यायांपैकी अचूक पर्याय (A), (B), (C) किंवा (D) निवडून उत्तरपत्रिकेत लिहा.
- 4** बहुपर्यायी प्रश्नांची उत्तरे निर्धारित वेळेतच द्यावयाची आहेत यासाठी जास्त वेळ दिला जाणार नाही.
- 5** उत्तर-पत्रिकेत उमेदवाराची ओळख होईल किंवा योग्य त्या जागे व्यतिरिक्त बैठक क्रमांक लिहिणाऱ्या उमेदवारास अपात्र ठरविण्यात येईल.
- 6** आपल्या उत्तर-पत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेचा कोड संख्या **60/S/A/M-A** अवश्य लिहा.
- 7** प्रश्नपत्रिका दोन भाषांमध्ये आहे. प्रश्नांबाबत काही शंका असल्यास इंग्रजी रूपांतर प्रमाणभूत मानावे.

ACCOUNTANCY

(लेखाकर्म)

(224-M)

Time : 3 Hours]

वेळ : 3 तास]

[Maximum Marks : 100

[एकूण गुण : 100

Note : (1) Answer **all** the questions.

(2) Marks allotted to each question are indicated against it.

सूचना : (1) सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(2) प्रत्येक प्रश्नाच्या समोर त्याचे गुण दर्शविले आहेत.

1 Which of the following is not a business transaction of a sole-proprietor ? **1**

(A) Sale of goods

(B) Purchase of goods

(C) Payment of Sales tax

(D) Payment of Income tax

एकल व्यापाऱ्याचा खालील पैकी कोणता व्यावसायिक व्यवहार नाही ?

(A) माल विक्री

(B) माल खरेदी

(C) विक्रीकर भरणे

(D) उत्पन्न कर भरणे

2 In accounting equation :

1

(A) Assets = Liabilities – Capital

(B) Liabilities = Assets + Capital

(C) Assets = Liabilities + Capital

(D) Assets = Capital – Liabilities

लेखांकन समीकरणा मध्ये.

(A) मालमत्ता = जबाबदारी – भांडवल

(B) जबाबदारी = मालमत्ता + भांडवल

(C) मालमत्ता = जबाबदारी + भांडवल

(D) मालमत्ता = भांडवल – जबाबदारी

- 3 Which of the following is the purpose of ledger ? 1
- (A) Proper control over transactions
 (B) Helpful in preparing Trial Balance
 (C) Helpful in preparing Financial statements
 (D) All of the above
- खालील पैकी कोणता खाते वहीचा उद्देश आहे ?
- (A) व्यवहारावर योग्य नियंत्रण
 (B) ताळेबंद तयार करण्यास मदत
 (C) आर्थिक तक्ता तयार करण्यास मदत
 (D) वरील सर्व
- 4 Out of the following reserves, which can be utilized for writing off goodwill ? 1
- (A) General Reserve (B) Capital Reserve
 (C) Secret Reserve (D) Revenue Reserve
- ख्यातिमूल्य निर्लेखनसाठी खालील पैकी कोणत्या निधिचा वापर केला जातो ?
- (A) सामान्य राखीव निधी (B) भांडवली राखीव निधी
 (C) गुप्त राखीव निधी (D) महसूल राखीव निधी
- 5 Carriage outward is shown in : 1
- (A) Debit side of Trading Account
 (B) Credit side of Trading Account
 (C) Debit side of Profit & Loss Account
 (D) Credit side of Profit & Loss Account
- विक्रीवहन खर्च दाखवला जातो
- (A) नावे बाजू व्यापारी लेखाखात
 (B) जमा बाजू व्यापारी लेखाखात
 (C) नावे बाजू नफा आणि तोटा लेखाखात
 (D) जमा बाजू नफा आणि तोटा लेखाखात

6 Central Processing Unit (CPU) does not include : 1

- (A) Control Unit
- (B) Memory Unit
- (C) Arithmetic Logic Unit
- (D) Output Unit

मध्यवर्ती संस्करण विभागात हे समाविष्ट होत नाही

- (A) नियंत्रण विभाग
- (B) स्मृती विभाग
- (C) अंकगणितीय तर्कशास्त्र विभाग
- (D) प्रदान विभाग

7 Write a short note on internal liabilities. 3

अंतर्गत कर्जभार वर थोडक्यात टिप लिहा.

8 Write any three advantages of double entry system. 3

द्विनांद पद्धतीचे कोणतेही तीन फायदे लिहा.

9 Briefly explain "Suspense Account". 3

'निलंबन लेखाखात' थोडक्यात स्पष्ट करा.

- 10** Classify the following liabilities into internal and external liabilities : **3**
Capital, Bank Loan, Creditors, Profits of business, Reserves and Surplus, Outstanding expenses.
अंतर्गत आणि बाह्य कर्जभारांचे वर्गीकरण करा.
भांडवल, बँक कर्ज, धनका नफा व्यवसायाचा व्यवसायिक राशी निधी.
- 11** State the applications of computer in accounting. **3**
लेखांकनासाठी संगणकाचा वापर स्पष्ट करा.
- 12** What is meant by a Journal ? Explain various steps in the process of journalising. **4**
रोजकीर्द म्हणजे काय ? रोजकीर्द तयार करण्याच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.
- 13** Write any four causes for the disagreement of a trial balance. **4**
तेरीजपत्रकात मतभिन्नता असल्याची चार कारणे लिहा.
- 14** State the meaning and significance of dual aspect concept. **5**
दुहेरी पलू संकल्पनाचे महत्त्व व अर्थ स्पष्ट करा.
- 15** Define the following terms : **5**
Capital, Drawings, Wasting assets, Bills receivables, Creditor.
खालील शब्दांची व्याख्या लिहा
भांडवल, आदेम, अपव्यय मालमत्ता, धनको.

16 Enter the following transactions in a bank column cash book :

5

2018 March

- 1 Started business by depositing ₹ 50,000 in bank.
- 5 Received from Ashutosh ₹ 5,500 in full settlement of ₹ 6,000.
- 10 Cash sales of ₹ 4,000.
- 12 Goods purchased for cash ₹ 5,000.
- 14 Paid to Y. Khan ₹ 4,000, he allowed a discount of ₹ 200.
- 16 Received a cheque from Narendra ₹ 2,000.
- 30 Drew cheque for petty expenses ₹ 800.

रोकड पुस्तकाच्या बँक कॉलम मध्ये खालील व्यवहाराची नोंद करा

2018 मार्च

- 1 ₹ 50,000 बँकेत भरून व्यवसाय सुरु केला.
- 5 ₹ 6,000 च्या बदल्यात अशुतोष कडून ₹ 5,500 मिळाले.
- 10 रोख विक्री ₹ 4,000.
- 12 रोखीने मालखरेदी ₹ 5,000.
- 14 वाय, खान यास ₹ 4,800 दिले त्याने ₹ 200 सूट दिली.
- 16 नरेंद्र कडून ₹ 2,000 चा धनादेश मिळाला.
- 30 पेटी खर्चासाठी धनादेश दिला ₹ 800.

17 Distinguish between provision and reserve on any four bases.

5

तरतूदी आणि गंगाजळी यातील चार मुद्द्यांवर फरक स्पष्ट करा.

18 What is Tally ? Write any four features of it.

5

टॅलीचा परिचय सांगा. टॅलीची चार वैशिष्ट्ये सांगा.

19 How is accounting information useful to Investors, Government Employees and Customers ? 6

लेखांकनाचा उपयोग गुंतवणूकदार, सरकार कामगार आणि ग्राहकांना कसा होतो ?

20 From the following information prepare a Bank Reconciliation Statement of Kiran : 6

- (a) Overdraft as per pass book ₹ 17,050.
- (b) Cheques issued but not presented for payment ₹ 7,850.
- (c) Cheques deposited but yet to be collected ₹ 9,500.
- (d) Cheque received and recorded in Cash Book but not sent to the bank for collection ₹ 1,600.
- (e) Payment received from customer directly by bank ₹ 2,700, not recorded in cash book.
- (f) Bank charges debited in pass book only ₹ 30.
- (g) Premium on life policy of Kiran paid by bank on standing advice ₹ 600.

खालील माहितीच्या आधारे बँक मिळवणी पत्रक तयार करा

- (a) पासबुक प्रमाणे अधिविकर्ष ₹ 17,050.
- (b) धनादेश दिला परंतु वसुलीसाठी आला नाही ₹ 7,850.
- (c) धनादेश बँकेत भरला परंतु जमा झाला नाही ₹ 9,500.
- (d) धनादेश मिळाला रोकड वहीत नोंद केली परंतु वसुलीसाठी बँकेत जमा केला नाही ₹ 1,600.
- (e) ग्राहकाने प्रत्यक्ष बँक खात्यात भरले ₹ 2,700 परंतु रोकड वहीच्या बँक कॉलम मध्ये नोंद केली नाही.
- (f) बँकेने आकारणी केली पासबुकला नावे दिले ₹ 30.
- (g) सुचनेप्रमाणे किरणचा जीवनविम्याचा हप्ता बँकेने दिला ₹ 600.

- 21 From the following transactions, prepare a purchase book for the month of February 2018 in the book of K.K. Textiles, Cuttack : 6

Date	Invoice No.	Transaction
5-2-18	203	Purchased on credit from Bombay Mills, Maharashtra 150 Polyester sarees @ ₹ 200 each less 10% trade discount.
26-2-18	385	Purchase on credit from Sachin Textiles, Kolkata 50 Kota sarces @ ₹ 250 each at 20% trade discount.

फेब्रुवारी 2018 महिन्याचे खालील माहितीच्या आधारे खरेदी बुक तयार करा के.के. टेक्सटाईल्स च्या पुस्तकात खरेदी बुक तयार करा

दिनांक	बीजक नं.	व्यवहार
5-2-18	203	बाँम्बे मिल्स, महाराष्ट्र कडून उधारीवर 150 पॉलीस्टर साडी @ ₹ 200 प्रत्येकी 10% व्यापारी सूटीवर खरेदी केली.
26-2-18	385	सचीन टेक्सटाईल्स, कलकता 50 कोटा साडी @ ₹ 250 प्रत्येकी 20% व्यापारी सूटीवर खरेदी केली.

- 22 Distinguish between Journal and Ledger on any four bases. 6
रोजकिर्द आणि खाते वही यांच्यातील फरक चार मुद्द्यांच्या आधारे स्पष्ट करा.

- 23 On 01-07-2015, a second-hand machine was purchased for ₹ 9,000 and spent ₹ 1,000 on its repairs and installation. On 1-7-17, another machine purchased for ₹ 6,000. On 30-6-2018 the first machine was dispose of for ₹ 6,800. Depreciation is charged at 10% p.a. by diminishing balance method and accounts closed on 31st December. Show Machinery Account upto 31-12-2018. 6

दिनांक 01-07-2015 रोजी ₹ 9,000 चे जुने मशीन खरेदी केले व ₹ 1,000 दुरुस्ती, बसवण्यासाठी खर्च केले. दिनांक 1-7-17 रोजी दुसरे मशीन खरेदी केले. ₹ 6,000 दिनांक 30-6-2018 रोजी पहिले मशीन ₹ 6,800 ला विकले. घसारा आकारणी 10% प्रतीवर्षी घसारा मुल्यघटीत पद्धतीचे आकारणी केली. खाते बंद करण्याची तारिख 31 डिसेम्बर 31-12-2018 पर्यंत यंत्र खाते करा.

- 24 Distinguish between Trading Account and Profit & Loss Account on any four bases. 6

व्यापारी खाते व नफा तोटा पत्रक यांच्यातील फरक स्पष्ट करा.

- 25 From the following Trial Balance prepare Trading and Profit & Loss Account and Balance Sheet : 10

Trial Balance as on 31-12-2018

<i>Debit Balances</i>	<i>Amount (₹)</i>	<i>Credit Balances</i>	<i>Amount (₹)</i>
Cash	2,000	Creditors	26,500
Stock	7,000	Sales	1,01,600
Debtors	38,400	Capital	30,000
Drawings	10,260	Discount	4,130
Purchase	81,200	Interest	2,770
Wages	6,500		
General Expenses	5,870		
Furniture	8,000		
Goodwill	3,000		
Carriage Inward	1,070		
Carriage Outward	1,700		
	1,65,000		1,65,000

Adjustments :

- Stock at the end ₹ 9,200.
- Furniture to be depreciated @ 10% p.a.
- Outstanding wages ₹ 500.
- Prepaid General Expenses ₹ 270.

खाली दिलेल्या तेरीज पत्रकावरून व्यापारी आणि नफा व तोटा लेखा खाते आणि ताळेबंद तयार करा.

तेरीजपत्रक 31-12-2018 रोजीचे

नावे	रक्कम (₹)	जमा	रक्कम (₹)
रोख रक्कम	2,000	धनको	26,500
साठा	7,000	विक्री	1,01,600
ऋणको	38,400	भांडवल	30,000
उचल	10,260	सूट	4,130
खरेदी लेखाखाते	81,200	व्याज	2,770
मजूरी	6,500		
सर्वसाधारण खर्च	5,870		
फर्निचर	8,000		
नावलौकिकमुल्य	3,000		
वाहतूक खरेदी खर्च	1,070		
वाहतूक विक्री खर्च	1,700		
	1,65,000		1,65,000

तडजोडी :

- (i) वर्षाच्या शेवटीचा मालसाठा ₹ 9,200.
- (ii) फर्निचर घसारा @ 10% प्रती वर्ष.
- (iii) अदत्त मजूरी ₹ 500.
- (iv) आगाऊ खर्च ₹ 270.

OR / किंवा

Write short notes on :

- (i) Outstanding expenses
- (ii) Closing stock
- (iii) Prepaid expenses
- (iv) Depreciation.

टिपा लिहा :

- (i) अदत्त खर्च
  - (ii) शिल्लक साठा
  - (iii) आगाऊ खर्च
  - (iv) घसारा
-

